

ECHO ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV
verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Luc Voets • Hoogstraat 42 • 1000 BRUSSEL
Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 05, mei 2012

■ Economie

Dag Zonder Krediet 2012:
focus op meest kwetsbare werknemers
Schröder slaat voorzichtig mea culpa

■ Ondernemingen

Samen werken aan risicopreventie
Seminarie Contactpunt OESO

■ Sociaal beleid

Zijn Amerikanen beter af met hun
gezondheidszorgsysteem?
Jaarverslag 2011 Ombudsdienst Pensioenen

■ Sociale ombuds

Kinderbijslag uitbetaald voor hele
beroepsinschakelingsstijd

■ Echo regio Brussel

Gelijkheid M/V in het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest

■ Echo regio Vlaanderen

Luchthavenbeleid in Vlaanderen

■ Echo regio Wallonië

Kinderopvang is een recht
Seminaries & conferenties van Cepag

■ Europa

Groei door relance

■ Internationale relaties

Strategische samenwerking in Afrika

Relancebeleid ≠ koopkrachtvermindering

De messen worden stilaan geslepen om het relancedebat aan te gaan. Op de ballontjes die worden opgelaten staat vaak slechts één woord: "loonkosten". Menig commentator en politicus blijft ervan overtuigd dat een devaluatie van de lonen onze economische groeicijfers zal doen exploderen. Ons systeem van automatische indexering staat een dergelijke 'devaluatie' echter in de weg, dus bevatten de ballonnetjes in kwestie meestal pistes om de index te 'hervormen'.

Maar liggen onze lonen echt zo hoog? De absolute loonkost zoals deze in internationale vergelijkingen wordt opgenomen, stemt niet overeen met datgene wat de werkgever uiteindelijk betaald. Volgens de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven zullen in 2012 de Belgische uurloonkosten 4,6% hoger liggen dan in de buurlanden (Frankrijk, Duitsland en Nederland). Wanneer we van deze 'loonkostenkloof' echter alle loonsubsidies (voorheffingen en bijdragen die de werkgever niet naar de fiscus moeten doorstorten) aftrekken, verkleint de kloof tot amper een procent. De vergelijking met de buurlanden wordt trouwens fors scheefgetrokken door de loondumpingpraktijken van verschillende sectoren in Duitsland. Wanneer enkel naar exportgerichte sectoren wordt gekeken – zoals de industrie of machinebouw – liggen de Duitse loonkosten zeker niet lager dan de Belgische.

En wat met de productiviteit? In een vergelijking van de loonkost per eenheid product in de industrie zijn de verschillen nog steeds navenant. In België bedraagt de loonkost per eenheid product in de industrie 0,67 euro, in Duitsland 0,75 euro, in Frankrijk 0,72 euro en in Nederland 0,5 euro. Onze productiviteit ligt dus nog steeds een pak hoger dan in de meeste van onze buurlanden.

Wanneer een relanceplan gelijkgesteld wordt aan koopkrachtvermindering zal dit uiteindelijk leiden tot een 'race to the bottom', zowel op sociaal als economisch gebied. Professor Heylen van de UGent verwoordde dit zo: *"Concurrentiekracht via loonmatiging blijft een in de eerste plaats relatief gegeven. Hoe sterk men de lonen ook matigt, als andere landen ze parallel matigen staat men qua concurrentiekracht nog altijd nergens. (...) Vanuit ruimer perspectief is dit spel onhoudbaar. Europa heeft dringend een beleid nodig t.a.v. verantwoorde loonvorming."*

Of het nu een zogenaamde 'slimme' index, een 'netto-index' of een indexsprong is, alle wegen leiden uiteindelijk tot een koopkrachtvermindering. Koopkracht die onze economie nu nodig heeft. Een toekomstgerichte invulling van het competitiviteitsdebat verlegt de focus naar opleiding en innovatie. Niet zozeer loonkosten spelen een rol, wel het innovatieve, betrouwbare karakter van je producten. Het is daarom hoog tijd dat ook onze economie met grondige investeringen omgevormd wordt van een economie die voornamelijk halffabricaten produceert naar een innovatieve economie die haar mannetje staat in de wereldeconomie. Aanvallen op de loonvorming zijn hierbij eerder contraproductief en plaatsen ondernemingen onvoldoende voor hun verantwoordelijkheid in de economische relance.

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te
ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden?
[T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en
français www.fgtb.be/publications

Tax Justice Day - 31 mei 2012

Net zoals vorig jaar organiseren het FAN (Financieel Actie Netwerk) en RJF (Réseau pour la Justice Fiscale) een 'Tax Justice Day'. Het ABVV is lid van deze netwerken en voert dus mee actie. We vormen zo een tegenwicht voor de wel zeer liberale 'Tax Freedom Day', een concept dat in de media (al te) ruim aan bod komt.

'Tax Freedom Day' klaagt de zozegde Belgische belastinghel aan: "De Tax Freedom Day is de dag waarop de Belg al zijn belastingen voor dat jaar heeft betaald, vanaf dan werkt hij voor eigen rekening". Als antwoord leggen we samen met het FAN en RJF de nadruk op het belang van belastingen voor de financiering van de openbare diensten, alsook op de ongelijke belastingdruk op privépersonen aan de ene kant en op grote bedrijven en vermogens aan de andere kant.

Dit jaar gaan we op donderdag 31 mei op zoek naar een groot publiek, de treinreizigers, de gewone belastingbetalers, die dagelijks naar hun werk gaan met het openbaar vervoer. Er zullen acties zijn in diverse stations over het hele land. Daarna volgt een samenkomst rond 10u30 op het plein voor het Centraal Station te Brussel voor een nationale persmeeting en een ludieke actie met animatie.

Meer info op: www.hetgrotegeld.be.

ECONOMIE

Dag Zonder Krediet 2012: focus op meest kwetsbare werknemers

Het ABVV is sinds 2007 lid van het platform «Dag Zonder Krediet» (DZK). Dit platform wil de consumenten sensibiliseren voor de gevaren van (gemakkelijk) krediet én aanbevelingen formuleren voor de overheid om de meest kwetsbare consumenten beter te beschermen.

Ook dit jaar organiseert het platform een actie op de laatste zaterdag van november (24 november), vlak vóór de eindejaarsfeesten en de cadeautjesperiode. In stations en winkelcentra worden stands opgesteld en brochures uitgedeeld.

De campagne 2012 is gericht op de werknemers, meer bepaald op de meest kwetsbare werknemers, zij die het hardst door de economische crisis getroffen worden. Het is de bedoeling hen te sensibiliseren voor de gevaren van al te gemakkelijk krediet waarop ze steeds vaker een beroep doen om elke maand de eindjes aan elkaar te kunnen knopen.

Schröder slaat voorzichtig mea culpa

Op 17 april organiseerden het ministerie van Buitenlandse Zaken en het Egmontinstituut een conferentie over de rol van de arbeidsmarkt in tijden van crisis. De Duitse oud-kanselier Gerhard Schröder gaf er zijn visie over de hervormingen die onder zijn bewind (1998-2005) werden doorgevoerd. Schröder verklaarde dat verschillende hervormingen te ver zijn doorgesloten. Te veel werknemers blijven hangen in de slecht betaalde jobs (de één-euro jobs) die een opstap moesten zijn naar een kwalitatieve job. Bovendien maken veel ondernemingen misbruik van het flexibele interimstelsel. Schröder pleitte daarom voor sectorale minimumlonen.

De hervormingen op de arbeidsmarkt hebben Duitsland tot een exportkampioen omgevormd, maar veroorzaakten zowel binnen als buiten Duitsland schade. De ongelijkheden stegen fors zodat momenteel 1,3 miljoen werknemers onder de armoedegrens zitten. De jarenlange loonmatiging deed de binnenlandse vraag stagneren, maar de Duitse export sterk groeien. Dit fenomeen veroorzaakte gigantische handelsoverschotten ten opzichte van landen als Spanje, Italië of

Er komt een brochure specifiek voor werknemers en er worden ook vormingsessies georganiseerd, in samenwerking met de vormingsdiensten van de Intergewestelijken van het ABVV.

Gelijktijdig hiermee wordt een eisenbundel voor de regering opgesteld waarin, bij de hoofdprioriteiten, gewezen wordt op de noodzaak van een behoorlijk, menswaardig loon (nog steeds de beste dam tegen krediet) en op de sociale drama's die de degressiviteit in de werkloosheidsuitkeringen zal veroorzaken.

De werknemersbelangen verdedigen, dat betekent ook de belangen van de werknemers als consument behartigen. En op dit vlak wil het ABVV vooral actief zijn ter verdediging van de verbruikers tegen de valstrikken van overmatige schuldenlast.

Meer info op de website van het platform Dag Zonder Krediet: www.dagzonderkrediet.be

sebastien.storme@fgtb.be

Portugal. Het is één van de belangrijkste oorzaken van de huidige Europese crisis.

Onze Algemeen Secretaris Anne Demelenne verdedigde op de conferentie het Belgische sociaal overlegmodel. Ons sociaal model heeft ons immers aardig door de crisis geholpen, qua groeiprestaties en werkgelegenheid staan we aan de top in de EU. Cruciaal hierbij zijn vertrouwen en koopkracht. Dit wordt in België gegarandeerd door de index, ons systeem van minimumlonen, een uitgebouwde sociale bescherming en de systemen van arbeidsduurvermindering in crisis (economische werkloosheid).

In tijden waar het Duitse model op een piëdestal wordt gehesen, worden de prestaties van de Belgische economie in vergelijking met de buurlanden vaak vergeten. België heeft tot op heden nog niet gekozen voor een radicale deregulering van haar arbeidsmarkt. In de laatste maanden zijn verschillende stabilisatoren van onze economie zwaar onder vuur komen te liggen. De cijfers, en de ervaringen in Duitsland, tonen aan dat een dergelijk beleid contraproductief is.

lars.vandekeybus@abvv.be

■ ONDERNEMINGEN

Samen werken aan risicopreventie

Op 25 april 2012 hebben het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk (EU-OSHA)¹ en de FOD WASO officieel de campagne rond veilige arbeidsplaatsen in België ("Samen sterk voor preventie") gelanceerd. De campagne loopt over twee jaar en is bestemd voor een breed publiek.

Volgens de laatst beschikbare cijfers² is het aantal arbeidsongevallen tussen 2009 en 2010 met 3,7% toegenomen. In de privésector noteerde men 138 arbeidsongevallen met dodelijke afloop (82 op de werkplaats en 56 op de weg van of naar het werk) en daarvan had 56,1% betrekking op werknemers uit KMO's. Bovendien hadden 13.145 arbeidsongevallen een blijvende arbeidsongeschiktheid tot gevolg in 2010.

In de vijfde Europese enquête over de arbeidsvoorwaarden³ zegt 13,7% van de Belgische werknemers dat ze onvoldoende geïnformeerd worden over de potentiële risico's van het werk dat ze doen. En 41,3% van de Belgische werknemers vindt niet dat de vorming die ze krijgen de veiligheid op het werk verbetert. We herinneren eraan dat in het kader van een dynamisch risicobeheer de werkgever wettelijk verplicht is de werknemers voor te lichten en vorming te geven.

Om deze cijfers te verbeteren is de nieuwe campagne gebaseerd op het principe van preventie via inspraak en dialoog. Alle werknemers, preventieadviseurs en werkgevers moeten samen werken aan de verbetering van de arbeidsomstandigheden op een actieve, voluntaristische, directe en permanente wijze.

OSHA en zijn Belgisch steunpunt⁴ kunnen iedere geïnteresseerde of organisatie advies, informatie, voorbeelden van goede praktijken en educatieve instrumenten bezorgen⁵.

De Europese week voor veiligheid en gezondheid op het werk vindt plaats in oktober 2012 en oktober 2013. We zullen nog meedelen welke activiteiten het ABVV in het kader van die veiligheidsweken zal organiseren. Aarzel niet suggesties te bezorgen aan caroline.verdoot@abvv.be

caroline.verdoot@abvv.be

¹ www.healthy-workplaces.eu

² www.fao.fgov.be

³ www.eurofound.europa.eu

⁴ www.beswic.be > Belgisch steunpunt

⁵ Voorbeeld van video's op www.napofilm.net/en/the-napo-story

Seminarie Contactpunt OESO

De richtlijnen van de OESO voor multinationale ondernemingen zijn een geheel van aanbevelingen die samen een gedragscode voor multinationals vormen. Hoewel dit instrument juridisch niet afdwingbaar is zoals het ABVV al lang eist, wordt het wel onderhandeld, goedgekeurd en verspreid door de regeringen van de landen die lid zijn van de OESO. Het gaat dus niet om een gedragscode louter "op maat van multinationals".

Deze gedragscode is een handig instrument voor de afgevaardigden in een multinational. Er wordt namelijk van deze multinationals verwacht dat ze zich verantwoordelijk gedragen in het kader van hun activiteiten wereldwijd, meer bepaald tegenover de werknemers en hun vertegenwoordigers. Daarnaast moeten multinationals natuurlijk ook de regels respecteren op het vlak van bijv. onderaanneming, de fiscaliteit, de rechten van de mens,...

Nationale contactpunten, opgericht door de regeringen van de OESO-landen, controleren of de gedragscode wordt nageleefd. In België is dit contactpunt tripartiet samengesteld, en het ABVV maakt er deel van uit. Ontvangt het contactpunt een klacht tegen een multinational die de code niet naleeft, dan start een verzoeningspoging. Mislukt die, dan worden de partijen gehoord en wordt een standpunt ingenomen zoals dit het geval was in de zaak Brink's.

Het Belgisch contactpunt organiseert op woensdag 27 juni een seminarie om zijn activiteiten toe te lichten. Vakbonds-afgevaardigden en secretarissen zijn welkom. Het programma en de uitnodiging worden aan de ABVV-vakcentrales bezorgd. Ben je geïnteresseerd, neem dan contact op met je centrale.

jean-luc.struyf@abvv.be

Veiligheid en gezondheid en groene jobs

Naar aanleiding van de werelddag voor veiligheid en gezondheid op het werk, waar ook het ABVV uitgebreid aandacht heeft aan besteed, heeft de Internationale Arbeidsorganisatie een rapport opgesteld over het aspect veiligheid en gezondheid op het werk in een "groene" economie. Een van de conclusies is dat de groene jobs essentieel zijn voor het leefmilieu en het stimuleren van de economie, maar dat ze ook een aantal ongekende risico's inhouden.

Niemand stelt uiteraard het belang van groene jobs in vraag. Het gaat om banen bij de winning van koolstofvrije energie, installatie van zonnepanelen, of recuperatie van afval. Uit onderzoek zou blijken dat, hoewel sommige jobs wel "groen" genoemd worden, de technologieën die gebruikt worden in het arbeidsproces niet altijd zonder risico's zijn voor de betrokken werknemers.

Het kan gaan om uiteenlopende risico's, ook de klassieke (vallen, bijvoorbeeld), maar ook om blootstelling aan nanomaterialen, stralingen of risico's van biologische oorsprong. Het spreekt dus vanzelf dat groene jobs voor werknemers alleen maar "groen" kunnen zijn als ze ook garant staan voor veilige en gezonde arbeidsomstandigheden.

Het volledige rapport kan worden gedownload, in het Engels of in het Frans op <http://www.ilo.org/safework/info/publications>

Ongelijkheid in levensverwachting neemt toe

In België leven we minder lang dan in onze buurlanden maar we leven wel meer jaren in goede gezondheid. Dat blijkt uit de geactualiseerde studie van Eurostat over de levensverwachting van Europeanen.

De inwoners van Zuid-Europa (Spanje, Frankrijk, Italië en Griekenland) leven het langst. Ze leven echter niet noodzakelijk het meest aantal jaren in goede gezondheid. De Scandinavische landen steken hen hier voorbij, Zweden en Denemarken zijn de koplopers in Europa. De burgers van de nieuwe lidstaten staan er het slechtste voor.

Al in 1997 werd geconstateerd dat je opleidingsniveau invloed heeft op je levensverwachting. Daarenboven leven mensen met een lager opleidingsniveau in hun korter leven ook nog eens minder jaren in goede gezondheid. Voor België bedroeg het verschil in levensverwachting tussen het laagste en het hoogste opleidingsniveau in de jaren 90 maximum 5,23 jaar. Het verschil in jaren in goede gezondheid liep op tot 17 jaar bij de mannen. Bij de vrouwen bedroeg het verschil 3,22 jaar in levensjaren en 11,42 jaar in gezonde levensjaren.

Deze ongelijkheid neemt sinds de jaren 90 alleen maar toe! De sociale kloof in levensverwachting ging voor mannen van 17 naar 18,58 jaar en voor vrouwen van 11,42 naar 18,18 jaar! Personen met een laag opleidingsniveau leven gedurende hun korter leven bovendien 18 jaar meer in slechte gezondheid.

■ SOCIAAL BELEID

Zijn Amerikanen beter af met hun gezondheidszorgsysteem?

De denktank Itinera beweert alvast van wel. Itinera nam het OESO-rapport "Health at a glance 2011" ter hand en constateert dat het remgeld in België 20% van de totale uitgaven voor gezondheidszorg omvat en dat 5% wordt gedekt door een aanvullende verzekering. De overige 75% wordt opgevangen met publieke middelen. Die 20% remgeld is hoog, stel Itinera vast, zeker in vergelijking met de 12% in de Verenigde Staten. Ze vergeten echter de rest van het staafdiagram te lezen: de Amerikaanse overheid komt maar tussen voor 48% van de gezondheidsuitgaven, de rest wordt terugbetaald door privéverzekeraars.

Enkele belangrijke kanttekeningen.

- Slechts een kwart (26,4%) van de Amerikanen is gedekt door het publieke systeem van de gezondheidszorgen, meer dan de helft (55%) beschermt zich via een privéverzekering voor gezondheidszorgen. De rest, een kleine 20% of één op vijf Amerikanen, heeft dus geen enkele bescherming om op terug te vallen wanneer hij of zij ziek wordt. In ons land is bijna iedereen verzekerd tegen gezondheidskosten, ongeacht zijn/haar statuut. Iedereen heeft recht op

terugbetaling van geneeskundige zorgen, er zijn bijna geen wachtlijsten, de kwaliteit van de zorg is goed, ...

- De OESO-cijfers omvatten alles met betrekking tot de gezondheidszorg, van tandpasta over vitamines, tot de haarverzorging tijdens het ziekenhuisverblijf. Dit soort zaken wordt niet terugbetaald maar dat is vaak ook een bewuste keuze. Waar de cijfers geen rekening mee houden, zijn de vaak torenhoge premies die burgers moeten betalen om zich te verzekeren.
- Het OESO-rapport geeft ook aan hoeveel Amerikanen jaarlijks moeten ophoesten voor gezondheidszorgen. Met 7.960 dollar per persoon is de VS koploper! In België is dat slechts 3.946 dollar. Wij geven hier, voor een toegankelijke en kwaliteitsvolle gezondheidszorg voor de ganse bevolking, 10,9% van ons BBP uit. In de Verenigde Staten is dat 17,4%.

Toch pleit Itinera er voor om het belang van de private hospitalisatieverzekering op te krikken. Misschien is hun onafhankelijke studie toch niet zo onafhankelijk?

celien.vanmoerkerke@abvv.be

Jaarverslag 2011 Ombudsdienst Pensioenen

Bijna 2000 personen hadden in 2011 een klacht over hun pensioen. Dat zijn er 300 meer dan vorig jaar. Dit is een absoluut record. De toename zou voornamelijk te wijten zijn aan de grootschalige informatiecampagne die gevoerd werd en de diverse wijzigingen van de reglementering. Opvallend is ook dat 14% van de verzoeken uit het buitenland komt, waarvan 62% uit de EU. Onze pensioenen zijn door bilaterale overeenkomsten en Europese regelgeving in de meeste gevallen exporteerbaar naar de rest van de wereld.

De klachten hebben voor 77% betrekking op het rustpensioen, voor 9% op het overlevingspensioen, voor 6% op andere pensioenen en voor 7% op de inkomensgarantie voor ouderen (IGO). De top drie klachten waren de onderbreking van de betaling bij het overlijden van één van beide partners, de IGO en de invloed van wijzigingen in een buitenlandse regelgeving op de Belgische pensioenen.

Er wordt een speciaal hoofdstuk gewijd aan

de uitspraak van het Grondwettelijk Hof rond wettelijk samenwonen vóór een huwelijk. Om recht te hebben op een overlevingspensioen moet je normaal één jaar gehuwd zijn. Het Hof zei hierover dat de periode van wettelijk samenwonen voorafgaand aan het huwelijk meetelt om aan die voorwaarde te voldoen. Hoewel de wet nog niet in deze zin werd aangepast, houden de pensioendiensten wel rekening met de uitspraak. Aanvragen die in het verleden geweigerd werden omdat de duur van het huwelijk te kort was, kunnen met terugwerkende kracht (tot 1/1/2000) herzien worden.

Het is jaarlijks uitkijken naar de aanbevelingen die de Ombudsdienst geeft. Dit jaar wordt er slechts één algemene aanbeveling gegeven aan het RSVZ (sociaal statuut zelfstandigen) ter uitvoering van het handvest voor de sociaal verzekerde en de maximumtermijn van beslissing.

Het jaarverslag 2011 staat op www.ombudsmanpensioenen.be.

celien.vanmoerkerke@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Kinderbijslag uitbetaald voor hele beroepsinschakelingstijd

Het Koninklijk Besluit van 29 maart 2012 waarbij de betaling van kinderbijslag tot 12 maanden verlengd wordt voor jongeren die tijdens hun beroepsinschakelingstijd als werkzoekende ingeschreven zijn, is verschenen in het Staatsblad van 26 april 2012.

Jonge werkzoekenden behouden dus hun recht op kinderbijslag de 10e, 11e en 12e maand van hun beroepsinschakelingstijd, op voorwaarde dat ze blijven voldoen aan de toekenningsvoorwaarden van de kinderbijslag (jonger dan 25, geen vervangingsinkomen, enz.).

We herinneren eraan dat de wachttijd sinds 1 januari 2012 omgevormd werd tot een beroepsinschakelingstijd en dat de duur ervan verlengd werd met drie maanden.

Dit schiep een tegenstelling tussen de werkloosheidsreglementering en de kinderbijslagregeling die tot dusver bepaalde dat de kinderbijslag verder uitgekeerd werd gedurende 6 of 9 maanden, afhankelijk van de leeftijd van de jongere in wachttijd.

Dit KB van 29 maart 2012 is met terugwerkende kracht op 1 januari 2012 in werking getreden. De tegenstelling is nu weggewerkt zodat de kinderbijslag verder kan worden uitbetaald gedurende de 12 maanden die de beroepsinschakelingstijd kan duren. Maar daarmee is uiteraard het probleem niet geregeld van de jongeren die na evaluatie een sanctie dreigen op te lopen en dus hun inschakelingstijd verlengd dreigen te zien.

anne.paneels@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Gelijkheid M/V in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft de principes goedgekeurd voor de oprichting van een Adviesraad voor "Gelijke kansen voor mannen en vrouwen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest". De Economische en Sociale Raad heeft hiervoor onlangs een gunstig advies verstrekt.

Deze raad zal bestaan uit 21 effectieve leden (+ 21 plaatsvervangers):

- 10 vertegenwoordigers van de sociale gesprekspartners,
- 6 vertegenwoordigers van belangrijke organisaties van de burgermaatschappij,
- 3 vertegenwoordigers van universitaire instellingen,
- 1 vertegenwoordiger van de Nederlandstalige Vrouwenraad,
- 1 vertegenwoordiger van de Conseil des Femmes francophones de Belgique.

De voornaamste opdracht van dit adviesorgaan is adviezen verstrekken op vraag van de overheid en het Parlement, of op eigen initiatief. De Raad moet ook de thematiek

van de Gelijkheid M/V nauwkeurig opvolgen en het debat ter zake stimuleren, opdat deze thematiek ook bovenaan de Brusselse beleidsagenda zou staan.

Eenmaal per jaar zal de Raad, ter gelegenheid van de voorstelling van het rapport over de activiteiten, de financiën en de verstrekte adviezen, ook een openbaar debat organiseren over de uitgevoerde werken en de toekomstperspectieven.

Het ABVV-Brussel verheugt zich over de oprichting van deze adviesinstantie, die al lang ontbreekt in Brussel. Dit was trouwens één van de aanbevelingen van het actieplan "man-vrouwelijkheid" van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waar het ABVV sterk aan heeft meegewerkt. De oprichting van de Raad werd ook gesteund door de Brusselse coördinatie van de Wereldvrouwenmars ter gelegenheid van het Vrouwenparlement in maart 2007.

vroni.lemeire@abvv.be

Is het arbeidsrecht nog aangepast aan nieuwe ondernemingsvormen?

Op vrijdag 8 juni organiseert de FOD WASO een studiedag waar het (on)aangepast karakter van het collectief arbeidsrecht aan nieuwe ondernemingsvormen (o.a. verzelfstandiging, KMO-isering) besproken wordt.

Overleg- en onderhandelingsstructuren zijn gebaseerd op begrippen als 'werkgever' (vakbondsafvaardiging, paritair comité), of 'technische bedrijfseenheid' (ondernemingsraad, preventiecomité). Centraal staat de vraag of die noties aangepast zijn aan de netwerkonderneming.

De studiedag is gratis maar inschrijving is verplicht.

Dit kan tot 31 mei via

bart.peirlinck@werk.belgie.be

Is de jacht (opnieuw) geopend?!

ABVV-Brussel en de Centrale Culturelle Bruxelloise organiseren op 18 juni in de voormiddag een vakbondsforum over de nieuwe maatregelen voor de activering van werklozen.

Dit forum wordt op 7, 8 en 11 juni voorbereid met de vakbondsafgevaardigden van Actiris, de sector van de sociaal-professionele inschakeling en de Brusselse OCMW's.

Meer info op: www.abvvbrussel.be

Studievoormiddag "De Tussenstand"

Donderdag 14 juni 2012

In 2007 lanceerden een aantal armoede- en welzijnsorganisaties het samenwerkingsplatform Decenniumdoelen 2017. Samen gaan ze de strijd aan tegen armoede. In de loop der jaren sloten andere organisaties zoals de vakbonden zich aan bij dit platform.

Decenniumdoelen 2017 stelde bij de start zes doelen voorop: tegen 2017 moeten er meetbare veranderingen zijn op het vlak van gezondheidszorg, arbeid, inkomen, wonen, onderwijs en samenleven.

In 2012 is het samenwerkingsplatform halfweg: tijd om een tussenstand op te maken op een studievoormiddag.

- *Professor Daniëlle DIERCKX schetst een weinig bemoedigende evolutie van de armoede in ons land.*
- *Nederlands filosoof Hans ACHTERHUIS neemt het woord over "de armoede van de vrije markt".*
- *Professor Bea CANTILLON schetst de uitdagingen voor de toekomst.*

Na de academische uiteenzettingen, worden de federale en Vlaamse beleidsverantwoordelijken aan het woord gelaten. Achteraf kunnen een broodje en een hapje worden genuttigd.

De studievoormiddag vindt plaats op donderdag 14 juni in De Schelp (Vlaams Parlement) van 9u15 tot 12u30.

Inschrijven kan tot 8 juni bij anny.vermeersch@decenniumdoelen.be.

Meer info:

www.decenniumdoelen.be

ECHO REGIO VLAANDEREN

Luchthavenbeleid in Vlaanderen

Er is de laatste tijd veel commotie ontstaan over de concurrentiepositie van Brussels Airport en Brussels Airlines. De Vlaamse Luchthavencommissie publiceerde hierover net voor de paasvakantie een rapport met 12 werken voor de Vlaamse regering.

In het afgelopen decennium is de regionale luchthaven van Charleroi met hoofdgebruiker Ryanair uitgegroeid van een kleine regionale luchthaven tot een volwaardige luchthaven met bijna 6 miljoen passagiers in 2011. Dit terwijl het aantal passagiers in Zaventem nauwelijks steeg (van 12,3 miljoen in 2006 tot 12,6 miljoen in 2011). Inzake luchtvracht zien we dat de luchthaven van Luik sinds 2009 zelfs meer ton behandelt dan Brussels Airport.

Gebrek aan beleidsvisie

In Wallonië was de luchtvaartsector één van de speerpunten van het "Marshallplan". In Vlaanderen kon men het nooit eens worden over de langetermijnvisie 2025 die opgesteld was voor Brussels Airport.

Dit gebrek aan beleidsvisie resulteerde in verschillende dynamieken in de diverse luchthavens. Het "level playing field" waar de Vlaamse Luchthavencommissie steeds op heeft aangedrongen, is verre van gerealiseerd. De initiële dynamiek van het START-verhaal rond de luchthaven van Zaventem is onder deze Vlaamse regering volledig stil gevallen. De operationele beperkingen (o.a. geluidsnormen) tussen de Belgische luchthavens zijn niet dezelfde, maar ook het gebrek aan een doorgedreven ruimtelijk beleid rond de luchthavens in Vlaanderen en de betwiste 'overheidssubsidiëring' (o.a. brandweer) zorgen voor concurrentievervalsing tussen de verschillende luchthavens in België.

De kosten voor de "Terminal and Navigation Charges" van Belgocontrol voor het begeleiden van het landen en opstijgen van vliegtuigen worden noch in Charleroi noch in Luik aan de gebruikers doorgerekend.

Op de luchthaven van Zaventem is dat wél het geval. Voor Brussels Airlines betekende dit vorig jaar bijvoorbeeld een factuur van 7,3 miljoen euro. Gecombineerd met het feit dat Ryanair de Europese regels misbruikt om ten onrechte de dwingende bepalingen van het Belgisch arbeidsrecht niet toe te passen op het vliegend personeel, kunnen we dus gerust stellen dat de Belgische luchtvaartmaatschappijen een groot economisch nadeel ondervinden.

Rechtszeker en stabiel kader

Als topprioriteit schuift de Vlaamse Luchthavencommissie dan ook naar voor dat er waarborgen moeten komen zodat de dwingende bepalingen van de volledige Belgische arbeidswetgeving toegepast worden voor het vliegend personeel met een Belgische luchthaven als basis. Met de nodige wetswijzigingen en gerechtelijke beroepen die tegen Ryanair werden ingesteld, zou er een eind moeten komen aan hun georganiseerde sociale dumping.

De Vlaamse regering zou voor de tweede belangrijkste economische motor van Vlaanderen een beleid moeten uitwerken en vastleggen waardoor een rechtszeker en stabiel kader ontstaat zodat de luchthaven zich verder kan ontwikkelen op een maatschappelijk verantwoorde wijze en in balans tussen economie en ecologie.

Met het START-project werd een aanzet gegeven voor een duurzame arbeidsmarkt en voor de duurzame ontsluiting van de luchthaven van Zaventem. Intergewestelijke samenwerking is op beide domeinen onontbeerlijk om de luchthaven en de economische activiteiten errond verder te stimuleren.

Het Vlaams ABVV roept de Vlaamse regering dan ook op om in overleg met alle stakeholders de dynamiek rond één van onze vensters op de wereld terug op te pikken.

bneyens@vlaams.abvv.be

Kinderopvang is een recht

Het Waals ABVV en de Femmes prévoyantes socialistes hebben de handen in elkaar geslagen om een groot-scheepse campagne op te zetten over kinderopvang. We hameren daarbij op de noodzaak van voldoende en kwaliteitsvolle kinderopvang, die financieel haalbaar is voor ouders.

Kinderopvang bezorgt werknemers vaak heel wat kopzorgen: een kinderdagverblijf voor de jongste, naschoolse opvang voor de grotere kinderen, stages tijdens de schoolvakanties,... En wat doe je wanneer je kind ziek is en je niet van het werk kunt wegblijven? Wie zorgt voor de kinderen wanneer je heel vroeg begint of heel laat stopt met werken? Het is een echte hindernisloop voor papa's en mama's, of ze er nu samen of alleen voor staan.

Je kunt er niet omheen: het aanbod voor kinderopvang in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is te klein, vaak te duur, geografisch slecht gespreid en soms van onvoldoende kwaliteit.

Een ambitieus kinderopvangbeleid dat rekening houdt met het dagelijkse leven van ouders is een maatschappelijk project:

- het vormt een "instrument" van gelijke kansen voor alle kinderen en draagt bij tot de ontwikkeling van de kleinsten,
- het helpt de ouders om werk en privéleven beter met elkaar te verzoenen,
- het biedt vrouwen de mogelijkheid te gaan werken of op de arbeidsmarkt te blijven, een belangrijk gegeven in onze strijd voor gelijkheid tussen vrouwen en mannen.

Voldoende kinderopvangplaatsen, van goede kwaliteit en financieel haalbaar

Het doel van deze campagne is het grote

publiek te sensibiliseren rond drie thema's:

- **Voldoende kinderopvangplaatsen**

Kinderopvang heeft een positieve impact op arbeid: zowel rechtstreeks (er is immers personeel nodig dat voor de kinderen zorgt) als onrechtstreeks (de ouders kunnen gaan werken). Dankzij de opvangstructuren kunnen de ouders en in het bijzonder ook vrouwen gaan werken. Landen die massaal in kinderopvang hebben geïnvesteerd, genieten van de positieve gevolgen voor hun economie.

- **Kinderopvang van goede kwaliteit**

Een uurrooster dat beter is afgestemd op de noden van de ouders is onontbeerlijk... maar niet ten koste van de kwaliteit van de opvang of de arbeidsvoorwaarden in de sector. Ook moet voor meer eenvormigheid worden gezorgd in de vormingseisen teneinde de kwaliteit en het professionalisme van de verschillende soorten van opvang te garanderen.

- **Een financieel haalbare kinderopvang**

Een voor iedereen financieel haalbare kinderopvang is noodzakelijk! De meest gegoede ouders zullen altijd wel een goede kinderopvang vinden, terwijl ouders met meer bescheiden inkomens vrede zullen moeten nemen met een overvolle of onderbemande kinderopvang. Kinderen opvangen in goede omstandigheden is essentieel voor de kansgelijkheid van kinderen, maar helpt kinderen ook om zich open te stellen voor de wereld en voor de anderen.

Meer info op: www.jeveuxuneplice.be

vanessa.amboldi@fgtb-wallonne.be

Seminaries & conferenties van Cepag

- **Vrijdag 25 mei 2012:**

«La flexisécurité: quelle évolution? - De evolutie van flexicurity» Met: Bernard CONTER, politicoloog, wetenschappelijk attaché bij IWEPS (Institut wallon de l'évolution, de la prospective et de la statistique).

- **Donderdag 31 mei 2012:**

«Les politiques de rigueur ne peuvent pas être la solution, une autre politique économique est possible en Europe - Een bezuinigingsbeleid kan geen oplossing zijn, een ander economisch beleid in Europa is

mogelijk» Met: Laurent CORDONNIER, Frans econoom, professor aan de universiteit van Rijsel.

- **Vrijdag 8 juni 2012:**

«Le temps des femmes, osez le féminisme! - De tijd van de vrouw, durf het feminisme aan!» Met: Sylvie PINCHART, verantwoordelijke van de socio-culturele sector van de FPS.

Inschrijvingen:

dominique.losson@cepag.be

Info: www.cepag.be

Cultureel nieuws op www.cepag.be

Naast de colloquia, activiteiten en publicaties, bevat de website van het Centre d'éducation populaire André Genot (Cepag) ook een cultuurubriek.

Je vindt er een selectie van tentoonstellingen, concerten en theaterstukken in de Franse Gemeenschap.

Elke week wordt ook het televisieprogramma uitgeplozen om je enkele niet te missen films, documentaires en debatten op de Franstalige zenders voor te stellen.

Op de website vind je wekelijks een 'coup de coeur', waarbij de aandacht gaat naar een recent of te herontdekken boek dat verband houdt met de actualiteit. Ook films komen hier regelmatig aan bod.

Surf naar www.cepag.be

...

Het Waals ABVV online

Benieuwd naar info en nieuws van het Waals ABVV?

Surf naar www.fgtb-wallonne.be en abonneer je op onze nieuwsbrief.

Volg het Waals ABVV ook op Twitter!

Ondemocratische verordeningen

Blind voor de noodzakelijke relance en groei, blijven de Europese instellingen de kaart van het bezuinigingsbeleid trekken. Het Parlement discussieert momenteel over twee verordeningen die de befaamde "Six-pack" van het "economisch bestuur" moeten aanvullen. De teksten versterken het preventieve luik van de mechanismen van begrotingstoezicht voor de landen van de eurozone. Erger nog: de huidige versie gaat tegen alle democratische principes in. Zo zou de Commissie het recht hebben zich uit te spreken – en dus eventueel een negatief advies uit te brengen – over een ontwerp van nationale begroting, nog vóór het Parlement van de lidstaat in kwestie daar zijn mening over heeft kunnen geven.

Congres van CSA

Het ABVV woonde het tweede congres bij van CSA, de Confederación Sindical de Trabajadores/as de las Américas, de grootste vakbondskoepel van het Amerikaans continent.

Dit continent staat, als gevolg van de crisis veroorzaakt door het ontspoord financieel kapitalisme, voor dezelfde uitdagingen als Europa. Toch durft een aantal landen op dit continent te kiezen voor een andere weg om opnieuw economische groei te creëren en banen te scheppen, namelijk d.m.v. fiscale en budgettaire maatregelen, herverdeling van de rijkdom en sociale inclusie. In tegenstelling tot in Europa lag de focus dus lang niet uitsluitend op blinde bezuinigingen en aanvallen op de werknemers en op de zwaksten onder hen.

De CSA bepaalde ook de prioriteiten voor de komende jaren, zoals onder meer syndicale hervormingen, duurzame ontwikkeling, waardig werk en een betere integratie van de vrouwen en de jongeren.

*Meer informatie op
<http://www.csa-csi.org/csa2012>*

EUROPA

Groei door relance

De Fransen verzetten zich. De Grieken ook. En dat was hoog tijd!...De verkiezing van François Hollande betekent dat de euro en het Europese project iets meer kans maken om te overleven dan enkele dagen geleden." Dit schrijft de Nobelprijswinnaar voor economie Paul Krugman. Zijn citaat illustreert dat de tijd voor een koerswijziging eindelijk gekomen is.

De discussies zullen ongetwijfeld moeilijk zijn, maar het is tijd dat we de pagina van de bezuinigingen omslaan. Er wordt al een Europese groeitop aangekondigd voor eind mei. Maar dan moet men het nog eens worden over het concept "groei". Vandaag is bijna iedereen het erover eens dat de extreme bezuinigingsstrategie niet gewerkt heeft en geleid heeft tot recessie en dramatische sociale situaties, die een beetje overal in de kaart spelen van extreemrechtse ideeën en partijen.

De groei die Europa zo hard nodig heeft, zal er niet komen door een nieuwe golf van structurele hervormingen, die de deregulering, de onzekerheid, de loonverlagingen en de ongelijkheden alleen maar doen toenemen. In Griekenland heeft de deregulering van de markt geleid tot een

loonsverlaging van 22 tot 28% in de nieuwe individuele overeenkomsten die werden ondertekend sinds eind februari (bron: Libération, geciteerd door het EVV).

Wat Europa nodig heeft is groei en werkgelegenheid door relance. Dit geldt in het bijzonder voor de werkgelegenheid voor jongeren. Maar hoe moet die relance worden gefinancierd? Door het gebruik van structurele fondsen, een grotere rol voor de ECB, een heffing op financiële transacties, maar ook door de nodige sociale en fiscale harmonisering, door respect voor de autonomie van het sociaal overleg, de uitgifte van euro-obligaties en een nieuw industriebeleid. Een relance vereist ook dat gesproken wordt over de verdeling van de inspanningen tussen de landen. In dat opzicht is het herstel van de interne vraag van de lidstaten met een overschot onontbeerlijk. Dit houdt in dat de vakbonden afspreken om de collectieve onderhandelingen te coördineren om zo een eind te maken aan de dumpingspiraal. De informatie die we krijgen vanwege onze Duitse collega's gaat in elk geval die richting uit. En dat is goed nieuws.

rafael.lamas@abvv.be

INTERNATIONALE RELATIES

Strategische samenwerking in Afrika

Het ABVV en zijn vakcentrales werken overal ter wereld samen met lokale vakbonden. Deze projecten zijn er hoofdzakelijk op gericht de lokale vakbonden, zowel institutioneel als structureel, te helpen bij het (beter) verdedigen van de werknemersrechten.

Sinds begin 2012 heeft het ABVV (samen met de Zweedse bonden LO en TCO) een nieuw partnerschap in Afrika. LO en TCO hadden ons namelijk voorgesteld om deel te nemen aan hun programma in Afrika (PANAF), wat onze samenwerkingsacties op dit continent alleen maar kon versterken. Concreet betekent dit dat we ons eigen programma blijven uitvoeren en tegelijk volwaardig lid zijn van het beheerscomité van PANAF en dus mee beslissen over de strategie en de actieplannen. Deze synergie tussen de drie bonden opent belangrijke perspectieven.

Ten eerste maakt het ABVV nu deel uit van een veel ruimer Afrikaans vakbondsnetwerk wat onze expertise op dit continent ten goede komt. Voor onze partners is dit dan

weer een gelegenheid om hun netwerk uit te breiden en om zich vertrouwd te maken met andere technieken voor vakbondsvorming (cfr. studiekringen) gericht op meer responsabilisering en op het verwerven van een grotere autonomie.

Ten tweede bouwt het ABVV met het partnerschap verdere relaties uit met een groot aantal partners, en vooral met beide Afrikaanse regionale organisaties, namelijk CSI-Afrique en OUSA (Organisation de l'Unité Syndicale Africaine). Beide maken ook deel uit van het beheerscomité, ze keuren de beslissingen goed en verzekeren mee de politieke opvolging van deze beslissingen.

Ten derde verwerft het ABVV ook een grotere legitimiteit inzake ontwikkelings-samenwerking, zowel in Afrika als binnen het IVV, en ook in de ogen van andere belangrijke actoren in de ontwikkelingssamenwerking, denken we maar aan de DGD (Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking) of de Europese Unie.

laurent.atsou@abvv.be